

Rudolf Steiner a Friedrich Nietzsche

Robert A. Powell

Po zveřejnění spisu *Nietzsche kontra Wagner* na začátku roku 1889 (dne 3. ledna 1889) v Turíně, kde tehdy žil, se Nietzsche úplně duševně zhroutil. Z té doby pocházejí krátké zakódované záznamy, které posílal různým přátelům a veřejným osobnostem, v nichž sám sebe označoval za „Dionýsa“ nebo za „Ukřižovaného“. Když později pobýval na psychiatrické klinice v Jeně, měl říci: „Přivedla mě sem moje paní Cosima Wagnerová.“ Nietzsche se nikdy neuzdravil a zastřené vědomí jeho ducha, ke kterému tehdy došlo, trvalo téměř dvanáct let až do jeho smrti 25. srpna 1900.

Ke konci Nietzscheho tragického života ho jednou navštívil mladý Rudolf Steiner, který se k tomu později vyjádřil takto:

*Setkal jsem se s ním jenom jednou v životě v devadesátých letech v Naumbergu, když byl již těžce duševně nemocen. Odpoledne, asi v půl třetí, mne sestra zavedla do jeho pokoje. Ležel na pohovce zcela bez účasti; s pozoruhodně umělecky krásně utvářeným čelem, které bylo každému nápadné, ale jeho oči si neuvědomovaly, že před ním někdo stojí. Přestože jeho oči byly nepřítomné, přece jen nezbuzoval pocit, že byste před sebou měli šílence, nýbrž člověka, který celé dopoledne intenzivně duševně pracoval, v poledne pojedl a nyní si lehl k odpočinku, aby přemýšlel a napolo snil o tom, co ve své duši dopoledne vypracoval.**

Karmické pozadí Nietzscheho osobnosti Rudolf Steiner popsal přibližně 24 let po jeho smrti a zároveň poukázal na to, jak (pozorováno ze strany Nietzscheho osudu) můžeme chápat jeho duševní zhroucení. Popsal, že ve své poslední inkarnaci byl Nietzsche františkánským mnichem, který se podrobil extrémnímu sebetřýznění. Přísným sebedraskářstvím si vytvořil neobvykle silný stav vědomí ke svému fyzickému tělu, což v příští inkarnaci jako Friedrich Nietzsche nakonec vedlo k vystoupení duše z fyzického těla, které se dostavilo během jeho úplného zhroucení a trvalo až do jeho smrti. *Kdo může říci, jak mnoho z této nešťastné duše ještě žilo v opuštěném těle* řekla Gabriela Reuterová po návštěvě Nietzscheho v této době.

Zákon karmy „Jak zaseješ, tak sklidiš“ je neúprosný. Ve své dřívější inkarnaci Nietzsche jako františkánský mnich velmi silně trestal své fyzické tělo a následky, odpovídající tomuto zneužití, se k němu vrátily v následující inkarnaci. Trpěl nemocí, která byla částečně psychosomatické povahy: bolesti hlavy, problémy s očima, nevolnosti, problémy se žaludkem. *V dubnu 1879 byl více týdnů ve stavu trvalého zhroucení, opakovaně sužován nepříjemnými návaly bolesti hlavy, zrak mu nemohl sloužit kvůli bolestem očí a jeho žaludek byl ve stálé vzpouře.* Následky znevážení vlastního těla, které sám sobě přikázal v jedné inkarnaci, se projevily v příští inkarnaci slabostí konstituce, slabostí spojenou se sklonem k bolestem hlavy. Je ovšem pozoruhodné, že třebaže Nietzsche trpěl neustávajícími bolestmi, dopsal a dokončil svá filosofická díla. *Setrvalé a bolestiplné trápení ještě dosud nepotlačilo mého ducha... Pročti můj poslední rukopis, milý příteli, a zeptej se sebe sama, zda lze odkrýt nějakou stopu utrpení nebo deprese.* Zhroucení, které nastalo 3. ledna 1889 a po němž následovalo duševní zatemnění trvajícím až do smrti, znamenalo uvolnění a oddělení jeho duše od fyzického těla. Nietzscheho duše byla nakonec ze sužovaného těla vyhnána.

* Rudolf Steiner: *Ezoterické úvahy o karmických souvislostech*, svazek 1, GA 235, pozn. vyd.

Jméno tohoto františkánského mnicha Rudolf Steiner nejmenoval. Identitu dotyčného mnicha - jedná se o Petra z Alcantary jsem mohl sdělit na základě uplatnění prvního reinkarnačního pravidla ve svém astrologickém bádání o karmě.

Abychom porozuměli karmickému vztahu mezi Nietzschem a Wagnerem, obrátíme nyní svoji pozornost k životu tohoto mnicha. *Bratr Petr je na cestě! Přichází do Ávily! Bratr Petr z Alcantary. Svátý bratr Petr! Bůh nám ho poslal!* Tak jednoho dne v roce 1558/1559 (nebo snad 1560) jásali věrní věřící, když Petr z Alcantary navštívil vzkvétající katedrálu města Ávily (asi sto kilometrů od Madridu). Bylo známo, že mnich podstoupil nejpřísnější askezi a svůj život strávil v apoštolské službě nebo při modlení na kolenou, že si asi po čtyřicet let dopřál sotva jednu hodinu nočního spánku, a to vsedě „s hlavou opřenou o dřevěný špalek“. Jeho pověst asketického františkánského reformátora se rozšířila po celé zemi pro jeho zanícení, neslýchanou přísnost a zázraky. Byl znám jako Bohem požehnaný muž, který byl obdařený dary „zázračného soucitu a vznešené kontemplace“.

Vztah mezi Petrem z Alcantary a Terezií z Ávily

Jakmile se doña Guiomar de Ulloa, osvícená vdova z Ávily, dozvěděla o příjezdu Petra z Alcantary do města, spěchala ke karmelitánskému klášteru nedaleko svého domu. Zde se jí podařilo přesvědčit abatyši, aby karmelitské mnišce Terezií z Ávily dovolila jít s ní a zůstat osm dní v jejím domě. Měla v úmyslu uspořádat setkání své přítelkyně Terezie s bratrem Petrem, aby případ Terezie mohl být vyšetřen někým, kdo, jak známo, obdržel Boží požehnání. Doña Guiomar byla přesvědčena o tom, že Terezie byla také obdařena Bohem, že její vize a osvícení pocházejí od Boha, navzdory tvrzení otce Kašpara Dazy, že její nadpřirozené zkušenosti jsou ďábelské a ne božské.

Brzy bylo zřejmé, že bratr Petr byl z možností setkání s Terezií z Ávily přešťastný. *Řekl, že její přítomnost ho velmi posílí, že právě setkám s lidmi, jimž Bůh věnoval tak velkou dávku milosti, jsou mu v životě velkou útěchou.* Bratr Petr veřejně vyslovil své politování nad tím, že Terezie byla postižena těmi nejtěžšími zkouškami a napadána očerňující kritikou prominentních lidí, kteří odmítali její nadpřirozené síly. *Zatímco v Ávileji není nikdo s to pochopit,*“ on ji naopak může pochopit nejen na základě svých teologických znalostí, ale především ze své vlastní vnitřní zkušenosti. Chápe ji, protože sám byl požehnan božskou přítomností, zná extáze, vize a božská zjevení, která spočívají v takových setkáních s božstvím.

Nakonec bratr Petr z Alcantary potvrdil to, co zjistil již jezuita Diego z Cetiny s Francisem Borgiou, že byla *očividně řízena Božím Duchem*. Celých pět let byla Terezie vedena svým zpovědníkem jezuitou Petrem Baltazarem Alvarezem, který ji od počátku vedl k *největšímu zdokonalení?* Během této doby byla sužována *některými lidmi, k nimž měla tu největší důvěru, ale oni její zkušenosti připisovali ďáblu, takže byla zubožena a neviděla žádné východisko.* Páter Alvarez a jeho jezuitští kolegové byli vždy přesvědčeni o tom, že její nadpřirozené zkušenosti mají božský původ. V Petru z Alcantary Terezie našla věrného přítele a podporovatele; přátelství trvalo až do jeho smrti. Terezie potom sdělila, že viděla jeho duši v jasné, zářivé formě vznášet se k nebi. Tento vztah pokračoval dokonce i po jeho smrti a svátý Petr z Alcantary se jí zjevoval rozličným způsobem *ve velké slávě... plné blaženosti.*

Vedle ujištění Petra z Alcantary o pravosti jejich nadpřirozených zkušeností byla Terezie jako reformátorka františkánského řádu posílána také *ve svých vlastních záležitostech a snahách*, v plánech na reformu karmelitského řádu, kterou poprvé zkoncipovala již okolo 1558.³¹ Její snahou bylo založit

malý klášter, v němž by několik jeptišek mohlo žít odhodlaným životem v pokání, jak bylo v „Konventu Vtělení“ možné. Chtěla uskutečnit návrat k prostému životu *naší paní z hory Karmel*, který je charakterizovaný slovem „bosý“. Její plán „reformy bosých“ byl realizován s podporou Petra z Alcantary a rovněž „bosých“ františkánů. Podpora a rady Petra z Alcantary se ukázaly jako neocenitelné zejména vzhledem k silné opozici, na kterou Terezie z Ávily narazila, když se pokusila uskutečnit svoje plány, a vzhledem k neuvěřitelným těžkostem, které musela překonat, než se reforma karmelitek prosadila. Něco z tohoto vztahu mezi Terezií z Ávily a Petrem z Alcantary se vrátilo v metamorfované formě do další inkarnace (když se Petr a Terezie reinkarovali jako Friedrich Nietzsche a Richard Wagner).

Reinkarnační posloupnost Terezie z Ávily a Richarda Wagnera

jako se Terezie z Ávily věnovala reformě, také pro Richarda Wagnera byla reforma (nebo dokonce revoluce) hnacím motorem k uskutečnění životního díla, které nazýval „uměleckým dílem budoucnosti“, a posláním této „revoluce“ bylo prosazení integrálního uměleckého díla (*Gesamtkunstwerk*). Jedna z vizí, která ho inspirovala k nové „mysterijní hře“, ho také vedla k založení Domu hudebních slavností v Bayreuthu. Existuje skutečně udivující paralela mezi obrovskými těžkostmi, které musel Wagner podstoupit při založení Domu hudebních slavností pro své opery, a enormními problémy, s nimiž bojovala Terezie z Ávily při založení kláštera pro karmelitskou reformu. Třebaže způsob jejich boje byl přirozeně velmi rozdílný, hrdinný boj proti mocným odpůrcům a těžkostem v obou případech vedla jediná osobnost.

Než budeme zjišťovat další jednotlivosti karmického vztahu, je důležité přezkoumat oprávněnost zjištění reinkarnace Terezie z Ávily v osobě Richarda Wagnera. Prvním krokem metody hermetické astrologie je srovnání horoskopu narození Richarda Wagnera s konstelacemi narození/smrti Terezie z Ávily. Hermeticko-astrologické bádání vyneslo na světlo první „reinkarnační pravidlo“. První reinkarnační pravidlo konstatuje, že vztah úhlu mezi Sluncem a Saturnem při narození člověka v jedné inkarnaci je stejný jako při smrti v předchozí inkarnaci, nebo má 180° (je komplementární). (Přitom se však nejedná o strnulý zákon, neboť existují příklady, v nichž se jeho uplatnění nehodí.)

Když se podíváme na horoskop narození Richarda Wagnera (viz Dodatek II), vidíme, že úhel mezi Sluncem a Saturnem obnáší 132°. Na planetární konstelaci smrti Terezie vidíme, že úhel Saturn-Slunce je 134°. První reinkarnační pravidlo tedy potvrzuje reinkarnační posloupnost Terezie z Ávily a Richarda Wagnera.